

Омерян ВИШНЕВСЬКИЙ, професор Дрогобицького педагогічного університету імені Івана Франка
Про перспективи реформування середньої освіти в Україні (цитати)
Сайт «Освітня політика», 19.03.2015

Щодо «методики» здійснення реформ

«Очевидно, що для здійснення реформ потрібна концепція. Характерною помилкою у її підготовці була б орієнтація на “посади”, “колективне мислення” і “масове обговорення”, які завжди завершуються тим, що хтось один сідає і робить. Взірцем такого “колгоспного” підходу була історія Доктрини розвитку освіти.»

«Концепція потребуватиме “узаконення”, і це можливо на основі спільної ухвали Колегії МОН України і демократично обраної “Національної ради з питань освіти”. Багаточисельні “з’їзди” освітян для такої мети – справа зайва, чисто формальна і до того ж потребує великих затрат.»

«Практичним реформаторським заходом (на основі попередніх концептуальних прогнозів) повинна передувати інтенсивна, бодай однорічна інформативна кампанія, спрямована на роз’яснення широким колам освітян і всій громадськості потреб, змісту і завдань реформи.»

Про нові умови праці вчителя

«І соціальна, й інформативна ситуація сьогодні дуже змінилася і далі продовжує швидко змінюватись. Людина змушена діяти самостійно, без готових вказівок. Спроекувати заздалегідь і майбутню діяльність людини практично вже неможливо: номенклатура професій, спеціалізацій і кваліфікацій дуже швидко диференціюється, ускладнюється. Виникають цілком досі незнані види діяльності. Людина відчуває потребу не стільки в «знаннях» стосовно якоїсь традиційної сфери, скільки в здатності легко адаптуватися до все нових інформативних умов, а відтак і вирішувати проблеми творчо, на евристичному рівні.»

Про учителя – як найважчу проблему реформи освіти

«У процесі реформи школи він {вчитель – ред.} повинен найперше виробити в собі новий світогляд і новий спосіб педагогічного мислення та відповідно оволодіти педагогічними технологіями, що орієнтуються на самостійну діяльність учнів.»

«До поняття його професійної компетенції входить і здатність виконувати опікунські функції, які поступово стануть тьюторськими.»

«Школа в особі дирекції та Опікунської ради, спираючись на механізм переатестації та контрактного прийому на роботу, враховуючи громадську думку (батьки, діти), формулює чіткі вимоги до фахової та методичної підготовки вчителя. Всі складові компетенції вчителя, а також її удосконалення поступово повинні стати предметом турботи самого вчителя. Участь держави у тій сфері, як і окремих приватних осіб, може трактуватися лише як форма допомоги і сприяння.»

Про управління в освіті

«Концепція передбачає розширення прав, самостійності і самовідповідальності школи. Вона керується своїм статутом, який відповідає вимогам Конституції та інших законів України, але передбачає також значну участь у її житті громадськості – на трьох рівнях управління: Національної ради з питань освіти, обласної освітньої ради та опікунської ради при школі.»